

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2411/2021
19.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Живко Ракоњац, адвокат из ..., против туженог ЈП за путеве и стамбено-комунално делатност Општине Алексинац, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1587/21 од 07.04.2021. године, у седници већа одржаној 19.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1587/21 од 07.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу П1 184/19 од 25.12.2020. године, исправљеном решењем истог суда П1 184/19 од 29.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 28.03.2011. године и допуна истог решења број .. од 29.03.2011. године, којима је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 25.05.2002. године и престао радни однос закључно са 28.03.2011. године и да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу по основу накнаде штете у виду изгубљене зараде за период од 28.03.2011. године до 26.01.2018. године, исплати појединачно опредељене износе са законском затезном каматом од доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу неискоришћеног годишњег одмора за 2011. годину, исплати износ од 8.189,67 динара, са законском затезном каматом почев од 27.04.2011. године као дана доспећа, па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу по основу накнаде штете због неисплаћене отпремнине због одласка у пензију, исплати износ од 224.631,00 динара, са законском затезном каматом од 24.02.2018. године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на исплаћени износ штете из става два изреке пресуде, исплати надлежним фондovima ПИО и социјалног осигурања на име пореза и доприноса по стопи и

основици у износима који важе у моменту исплате, као неоснован. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1587/21 од 07.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда у ставу првом, другом, четвртом, петом и шестом изреке, потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, која је учињена пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а наводима ревидента да је пред другостепеним судом учињена повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у суштини се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање, из којих разлога се сагласно члану 407. истог закона, ревизија не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу уговора о раду од 25.05.2002. године, на пословима Решењем туженог број .. од 29.03.2011. године, тужиоцу је престао радни однос са даном 28.03.2011. године, зато што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе предвиђене уговором о раду и правилником о раду послодавца. Тужиоцу је стављено на терет да је поступајући противправно као ..., коме је поверена картица за куповину горива „Lukoil Veopetrola“, омогућио да се изврши куповина погонског горива наведеном картицом којом је био задужен, у периоду од 01.11.2010. године до 31.01.2011. године, у укупној вредности од 75.566,20 динара и то за остваривање сопствених или интереса трећих лица, као и што је приликом извршеног пописа и примопредаје ... утврђен мањак. Из изјаве тужиоца од 16.02.2011. године произлази да је наведена картица злоупотребљена, али да је његова кривица што картицу није чувао боље. Тужилац инсистира на томе да не постоји кривица за повреду радне обавезе која му је стављена на терет, јер је чување наведене картице у надлежности послодавца, да је рачунар који је тужилац користио у ... био неисправан више од седам месеци до обављеног пописа, као и да је начин на који је утврђена одговорност тужиоца за мањак у ... супротан књиговодственим правилима. Правноснажним решењем Вишег јавног тужилаштва, одбачена је кривична пријава против тужиоца за кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица и проневере.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење о отказу уговора о раду законито, јер нема формалне недостатке, садржи све законом прописане елементе, да је пре доношења решења тужилац упозорен о постојању разлога за отказ и остављен му рок за изјашњење, да је решење засновано на радно-правној одговорности тужиоца која је постављена шире од кривичноправне

одговорности, као и да је утврђено да је тужилац учинио наведене повреде радне обавезе због чега су одбили тужбени захтев.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 50. Правилника о раду туженог од 22.06.2006. године предвиђено је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца, ако својом кривицом учини повреде радних обавеза и то између осталог под тачком 1. неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних дужности и обавеза, под тачком 3. незаконито располагање средствима, неодговорно или нецелисходно коришћење средстава рада и под тачком 4. злоупотреба положаја и прекорачење датог овлашћења.

Из садржине наведених одредби, произлази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе, односно да запослени одговара за повреду радне обавезе само ако се у поступку који претходи доношењу отказа уговора о раду, утврди његова кривица за учињену повреду радне обавезе. Терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог је на страни послодавца. У конкретном случају, тужени је доказао да је тужилац извршио повреду радне обавезе у вези са повереном картицом. Наиме, тужилац је 14.02.2008. године приликом примопредаје картице потписао изјаву којом се обавезао да ће са истом поступати са пажњом и правилно, да ће платну картицу чувати и старати се да не дође до оштећења, уништења или губитка, као и да ће је користити савесно и у складу са њеном наменом, па је правилан закључак судова да наведени догађаји који су се десили говоре о томе да тужилац није поступао на овај начин, из чега произлази његова одговорност. Своје одговорности свестан је и сам тужилац с обзиром да је у изјашњењу од 16.02.2011. године, навео да је његова кривица што картицу није боље чувао.

Супротно наводима ревизије, то што је картицом куповано гориво у периоду од 01.11.2010. године до 31.01.2011. године и то не за потребе туженог, представља несавесно и немарно извршење радних обавеза тужиоца као запосленог, с обзиром да је он био задужен да се иста користи у складу са њеном наменом (за куповину погонског горива за потребе туженог), односно представља оправдани разлог за престанак радног односа. Како је понашање тужиоца било супротно од предвиђеног одредбом члана 50. Правилника о раду, а због чега је дошло до злоупотребе картице и настанка штете за послодавца, правилно су судови закључили да он мора сносити одговорност за такво поступање.

Навод ревизије да је Више јавно тужилаштво против тужиоца одбацило кривичну пријаву не утиче на другачију одлуку с обзиром да радно правна одговорност тужиоца није везана за утврђење кривичне одговорности. Такође, за законитост решења о отказу уговора о раду довољно је да је запослени извршио и само једну

радњу описану побијаним решењем која је према општим актима послодавца прописана као разлог за отказ, а што је у конкретном случају и утврђено.

Како је неоснован тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилно одбијен и захтев тужиоца како за враћање на рад, тако и за накнаду на име изгубљене зараде и исплату отпремнине, с обзиром на акцесорни карактер тих захтева.

Из напред наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**